

Engelen om ons heen

Emeritus predikant ds. Wim Markus hield op de recente Lichtspoordag (november 2023) een lezing getiteld 'Beginnen over het einde'. Daarin verwees hij reeds naar de rol die engelen spelen in ons geloofsleven.

Onlangs is zijn boek 'Engelen overal' uitgegeven. Daarin doet hij een geslaagde poging om op een pastorale en invoelende manier ter sprake te brengen wat godsdienstige en nieuwsgierige mensen denken en beleven over engelen. Engelen zijn terug van weggeweest. De behoefte aan bescherming, bemoediging en troost voedt de behoefte aan beschermengelen en sterke engelen die vechten tegen het brutale kwaad dat opruikt. Ervaringsverhalen van ontmoetingen met engelen maken vragen wakker zoals: Waar komen engelen vandaan? Waar wonen ze? Wie stuurt deze gediensstige geesten of persoonlijkheden (Hebr. 1:14) overal waar ze maar nodig zijn?

Het bestaan van engelen hangt samen met het bestaan van God en de hemel waar Hij woont. Ds. Markus onderscheidt een 'binnendienst' (een grootschalige hemelse hofhouding die in koren God eert met lofgezing en aanbidding) en een 'buitendienst' (vanuit de hemel zendt God engelen naar de aarde). Hij legt uit hoe de hemel begrepen kan worden als een vierde dimensie. Niet te vatten met onze categorieën van breedte, diepte en hoogte. Niet alleen ver weg 'hogere dan de blauwe luchten en de sterretjes van goud', maar ook dichtbij, naast ons, onder ons en om ons heen.

Engelen dienen de alomtegenwoordige God, maar ze kunnen niet op twee plekken tegelijk zijn zoals God dat wel kan. Ze hebben niet allemaal vleugels. Ze kunnen in menselijke gedaanten verschijnen. Er zijn aartsengelen (hogere engelen,) die met name genoemd worden in de Bijbel: Gabriël en Michaël.

Halve waarheden

Het schokte mij opnieuw dat er ook ongehoorzame, gevallen engelen zijn die als demonen in dienst van de duivel huishouden op aarde. Ze doen niets liever dan Gods werk tegenwerken en boycotten en ze maken gelovigen graag los van Jezus. Ze houden van machtsmisbruik, leugens, halve waarheden, angst zaaien, oorlogen aanwakkeren en mensen vermoorden.

Markus mijdt de vragen niet die met het geloof in God en zijn engelen meekomen. Geeft eerlijk toe dat er niet altijd antwoorden op zijn. Maakt ons echter jaloers op Lazarus, die door engelen gedragen wordt in Abrahams schoot. Legt de vinger bij diens weigering om op verzoek van de rijke man boden te zenden naar zijn broers. Ze moeten genoeg hebben aan het horen van de wet en de profeten. Zo wordt ook een grens gesteld aan onze menselijke behoefte om God en zijn verschijnende engelen te willen zien. We moeten allereerst en allermeeest horen!

In dit eenvoudige, helder geschreven boek voor jong en oud komen alle belangrijke Bijbelteksten over engelen langs. Bijbelse gegevens op een rij, aanwijzingen voor gesprek bij elk van de hoofdstukken en een literatuurlijst. Aanbevolen!

Wim Markus, *Engelen overal*. KokBoekencentrum Uitgevers Utrecht 2023, 128 pag., € 16,99

Door ds. Leo Smelt